

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

Dünya Ekonomisi

Bülteni

Ekim 2013

İstanbul Sanayi Odası Araştırma Şubesi

Dünya Ekonomisine Küresel Bakış¹

IMF tarafından açıklanan "World Economic Outlook" Ekim 2013 raporuna göre, dünya ekonomisine ilişkin beklentiler Temmuz ayında yayımlanan aynı isimli güncelleme raporuna göre aşağı yönlü revize edilmiş olup büyümenin düşük viteste devam ettiği teyit edilmiştir. 2013 yılına ait dünya ekonomisi büyüme beklentisi %2,9'la 2012 yılındaki kaydedilen %3,2'den düşük kalmakta diğer taraftan 2014 yılına ait beklentisi ise yukarı yönlü hareketle %3,6 olarak tahmin edilmiştir.

Gelişmekte olan ekonomilerin görünümünün halen güçlü olmasına karşın büyümedeki itici gücün gelişmiş ülke ekonomilerinden gelmesi beklenmektedir. Başlıca gelişmekte olan ülke ekonomilerinde büyümede gözlenen düşüş eğiliminin temel nedeni ise küresel kriz sonrası yaşanan yüksek büyümenin sonucu ekonomik aktivitede yaşanan doğal soğuma olgusudur. Buna ek olarak Altyapıda süregelen yapısal darboğazlar, işgücü piyasası ve yatırımlardaki kırılganlıklar birçok gelişmekte olan ekonomideki yavaşlamaya olumsuz katkı vermektedir. Gelişmekte olan ülkelerin karşılaştığı yavaşlayan büyüme ve değişen finansal koşullarla dünya büyüme kompozisyonunun değişmesi küresel ekonomi üzerinde gerginliği arttırmaktadır. Buna ek olarak ABD para politikasında varlık alım programının ileriye yönelik nasıl şekilleneceğinin halen tam olarak belirlenememesi gelişmekte olan ülkelerdeki sermaye hareketleri üzerinde bir tehdit unsuru olmakta ve ileride finansal görünümündeki muhtemel sıkışma belirgin bir risk oluşturmaktadır.

Gelişmekte olan ekonomilerin 2013 ve 2014 yıllarına ait büyüme tahminleri sırayla %4,5 ve %5,1 ile halen güçlü olmakta ve büyümedeki ana faktörler iç talep, toparlanan net ihracat ile destekleyici mali ve para politikaları ve halen iyimser bir rol üstlenen finansal koşullar olarak öne çıkmaktadır.

Gelişmekte olan ülke grubunun en büyüğü olarak Çin ekonomisinin 2013 ve 2014 yıllarında halen Dünya ekonomisini destekleyici şekilde %7,6 ve %7,3 oranında büyüyeceği tahmin edilmektedir. Ancak Çin otoriteleri sağlıklı ve sürdürülebilir ekonomik büyüme ve finansal istikrara yönelik endişeleri dikkate alarak canlı ekonomik aktiviteden kaçınmaktadır. Buna ek olarak Çin'deki ekonomik büyümenin yatırımdan ziyade tüketim temelli olabilmesi hem ülke hem de dünya ekonomisi adına daha dengeli ve sürdürülebilir olabilecektir.

Diğer taraftan düşük emtia fiyatları başta Güney Afrika olmak üzere birçok düşük gelirli ülke ekonomilerini desteklerken olumsuz ekonomik ve siyasi gelişmeler Orta Doğu ve Kuzey Afrika bölgeleri ile Afganistan ve Pakistan ekonomileri üzerinde zorlukları beraberinde getirmektedir.

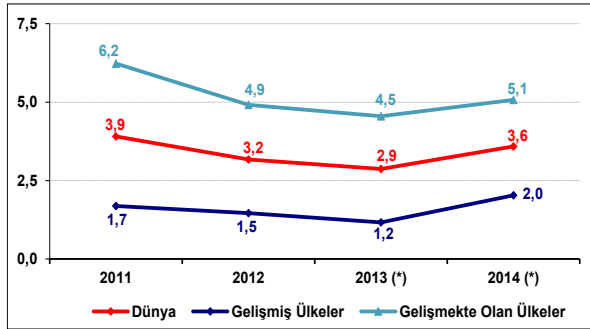
Gelişmiş ekonomilere bakıldığında ise küresel arenanın lider oyuncusu ABD'de borç tavanı sorununun 2014 Şubat'a kadar gündemden düştüğü ve 2013 yılına yönelik büyüme beklentisinin %1,6 olarak tahmin edildiği görülmektedir. Konut piyasasındaki toparlanma ve hanehalkı gelirindeki artışla desteklenen iç talepteki kuvvetlenmenin süregelmeye ile ABD'de deki ekonomik büyüme 2014 yılı için yukarı yönlü artarak %2,6 olarak tahmin edilmektedir.

¹ IMF, **World Economic Outlook**, Ekim 2013.

Dünya ekonomisinin bir diğer temel birleşeni Euro bölgesinde ise ekonomik büyüme kredi piyasasındaki darboğaz nedeniyle sınırlanmasına rağmen alınan politika kararları ana riskleri hafifletmiş ve finansal koşulları dengelemiştir. Bölgedeki ekonomik büyümeye yönelik olarak ise devam eden resesyona 2013 yılında da devam edeceği ve kademeli olarak sona ereceği belirtilmektedir. 2014 yılına yönelik ise bölgenin %1 oranında büyüme kaydedeceği öngörülmektedir.

Japon ekonomisinde başbakan Abe'ye itafen *Abenomics* olarak adlandırılan otoritelerinin yeni politika paketindeki ise mali politikadaki canlılık ve parasal genişleme ekonomi için 2012'ye yönelik oldukça etkileyici bir görünüm yaratmıştır. 2013 yılına ait IMF tahminlerinde ise ülke ekonomisinin büyümesi %2,0 olarak beklenmekte iken tüketim vergilerindeki artışlar neticesinde 2014 yılı büyümesi bir önceki yıla göre 0,8 puan düşüşle %1,2 olarak tahmin edilmektedir.

Büyüme (%)

Kaynak: IMF, World Economic Outlook, Ekim 2013

(*) Tahmin

Dünya ekonomik görünümü çerçevesinde IMF raporunda küresel büyüme bileşenlerindeki değişimlerin gelişmekte olan ekonomiler için aşağı yönlü riskler içerdiği belirtilmektedir. ABD tarafında daha sıkı bir para politikası ve gelişmekte olan ekonomilerdeki kırılganlık gösteren iç dinamikler dünya genelinde yeni piyasa dengelemelerini gündeme getirmektedir. Buna ek olarak varlık fiyatlamalarındaki aşırı değerlendirme ve ödemeler dengesindeki bozulmalar ekonomik istikrar için risk unsurları olmaya devam etmektedir.

Dünya ekonomisinin daha sağlıklı bir görünüme kavuşması adına atılması gereken adımların ihtiyacı ise halen varlığını sürdürmektedir. ABD ve Japonya'yı da içeren gelişmiş ekonomilerdeki var olan yüksek kamu borcu ve bunlara bağlı ve finansal risklerin varlığına ek olarak Euro bölgesinde finansal sektöre yönelik halen tam olarak bitirilememiş reformlar ile bazı Avrupa ekonomilerinde verimli çalışmayan para aktarım mekanizması ve özel sektör borç yükü küresel ekonomik görünüme gölge düşürmeye devam etmektedir. Ayrıca son dönemlerde tekrar gündeme gelen jeopolitik risklerde dahil olmak üzere bahsi geçen tüm risk unsurlarından sadece sınırlı sayıda olanının bile gerçekleşmesi durumunda karşılıklı sınır ticareti ve finansal etkileşim kanalları üzerinden tüm ekonomilerin etkileneceği açıktır. Sıralanan risklerin uzun ömürlü olduğu vurgusu yapılırken dünya ekonomisinin kısa vadeli performansının düşük seviyelerde devam edeceği IMF öngörülerinde dikkat çekilmektedir.

Oldukça uzun süredir ekonomik performans anlamında baskı altında olan küresel ekonomiyi yukarı yönlü kaldırmak ve daha sağlam ve sürdürülebilir bir görünüme kavuşturmak için hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülke gruplarının ivedi olarak yapması gerekenler de IMF raporunda belirtilmektedir. Bu çerçevede gelişmiş ekonomiler için en temel öncelik küresel krizden bu yana tam olarak çözümlenmemiş eski zorlukların halledilmesi iken gelişmekte olanlar için ise büyüme trendinin itibarlı ve güvenilir politikalarla sürdürülebilir bir şekil almasıdır.

Euro bölgesine yönelik temel tavsiyelerin başında finansal sistemin tamamen onarılarak restorasyonunun bitirilmesine müteakip güvenilir ve tüm muhataplarca kabul görmüş bir bankalar birliğinin oluşturulması gelmektedir. Diğer taraftan kamu politikaları üzerindeki uzlaşmazlığı çözülmesi ve kamu borç tavanına yönelik ileri tarihlerdeki sorunların çözülmesi ABD'ye yönelik temel argümanlar olarak öne çıkmaktadır. Ayrıca FED'in parasal politikasındaki muhtemel normalleşme sürecinin sadece finansal istikrarı değil enflasyon, büyüme ve işsizlik göstergelerini de gözeterek dikkatli bir şekilde yönetmesi önem arz etmektedir.

Ek olarak hem ABD hem de Japonya orta vadeli kamu politikaları çerçevesindeki düzenlemelerini ivedi olarak neticelendirmeli ve sosyal güvenlik programlarına yönelik reformları gerçekleştirmelidir. Potansiyel büyüme patikasının yukarı yönlü aşılması adına ise Euro bölgesinin ve Japon ekonomisinin yapısal reformları benimseyerek hayata geçirmesi oldukça kayda değer bir öneme sahiptir.

En uygun politika karışımı ve makroekonomik gelişmelerin hızı gelişmekte olan ülkelerin farklı karakteristiklerinden dolayı farklılık arz edebilmektedir. Ancak temel bazı politika önceliklerini bu gruptaki ülkeler için ortaktır. Bu ülkelerdeki para otoriteleri kurlarının piyasadaki gelişmeler ışığında hareket etmesine izin vererek şokların daha rahat absorbe edilmesinin önünü açmalı ve kurlarını karışık piyasa koşullarından sakınmalıdırlar. Para politikalarında yeterli inandırıcılığı ve güvenilirliği olmayan gelişmekte olan ülkelerdeki para otoritelerinin ise büyüklüğü sayısal ya da oransal olarak belirlenen ekonomik çıparların belirlenmesine odaklanmaları önem arz etmektedir. Diğer taraftan finansal istikrar için hem finansal regülasyonlara hem de makro ihtiyati politikalara yönelik adımların atılması gerekmektedir. Buna ek olarak aşağı yönlü risklerin oluşarak borçlanma olanaklarının zorlaşmasına kadar sıkı maliye politikasının korunarak devam ettirilmesi de gelişmekte olan ülkeler için izlenmesi gereken temel bir politika olarak öne çıkmaktadır. Altyapı yatırımları ve potansiyel büyümeyi yukarı çekmek adına yeni bir dizi yapısal reformlar birçok gelişmekte olan ekonomi için bir zorunluk haline gelmiştir.

Dünya Ekonomisine İlişkin Temel Göstergeler

Büyüme

Dünya ekonomisi gelişmekte olan ülkelerin yüksek katkısı ile 2011 yılında %3,9 oranında büyürken, 2012 yılında ise görece bir hız kaybıyla %3,2 oranında büyüme kaydetmiştir. IMF'in açıkladığı "World Economic Outlook" Ekim 2013 raporuna göre, 2013 yılında %2,9 olması öngörülen dünya GSYİH büyüme oranının, 2014 yılında tekrar ivmelenerek %3,6'ya çıkması beklenmektedir. Bu beklentiler, hem 2013 hem de 2014

yılı için IMF'in Temmuz 2013 "World Economic Outlook Update" tahminlerinin 0,2 puan altında bulunmaktadır.

Büyüme (%)

	2011	2012	2013 (*)	2014 (*)
Dünya	3,9	3,2	2,9	3,6
Gelişmiş Ülkeler	1,7	1,5	1,2	2,0
ABD	1,8	2,8	1,6	2,6
Euro Bölgesi	1,5	-0,6	-0,4	1,0
Almanya	3,4	0,9	0,5	1,4
Fransa	2,0	0,0	0,2	1,0
İtalya	0,4	-2,4	-1,8	0,7
İspanya	0,1	-1,6	-1,3	0,2
Japonya	-0,6	2,0	2,0	1,2
İngiltere	1,1	0,2	1,4	1,9
Kanada	2,5	1,7	1,6	2,2
Diğer Gelişmiş Ülkeler	3,2	1,9	2,3	3,1
Gelişmekte Olan Ülkeler	6,2	4,9	4,5	5,1
Orta ve Doğu Avrupa	5,4	1,4	2,3	2,7
BDT	4,8	3,4	2,1	3,4
Rusya	4,3	3,4	1,5	3,0
Gelişen Asya	7,8	6,4	6,3	6,5
Çin	9,3	7,7	7,6	7,3
Hindistan	6,3	3,2	3,8	5,1
Latin Amerika ve Karayipler	4,6	2,9	2,7	3,1
Brezilya	2,7	0,9	2,5	2,5
Meksika	4,0	3,6	1,2	3,0
Ortadoğu ve Kuzey Afrika	3,9	4,6	2,1	3,8
Türkiye	8,8	2,2	3,6	4,0

Kaynak: IMF, World Economic Outlook, Ekim 2013

(*) Tahmin

Not: Türkiye ile ilgili veriler, 2011 ve 2012 yılları için TÜİK Milli Gelir İstatistiklerinden, 2013 ve 2014 yılları için Orta Vadeli Program (2014-2016)'dan alınmıştır.

2011 yılında gelişmiş ülkeler %1,7 oranında sınırlı bir büyüme kaydederken, gelişmekte olan ülkeler ise %6,2 gibi oldukça yüksek oranda büyüme göstermiştir. 2012 yılında ise küresel ekonomik yavaşlama ile gelişmiş ülkeler %1,5'lik bir oranda büyürken gelişmekte olan ülkeler de %4,9 oranında performans gösterebilmiştir.

Gelişmiş ülkelerde büyüme beklentisi 2013 yılı için %1,2 iken 2014 yılı için yukarı yönlü olarak %2 olarak tahmin

edilmektedir. Büyüme tahminleri aynı dönemler için gelişmekte olan ekonomiler için ise sırayla %4,5 ve %5,1 olmuştur. Yeni açıklanan büyüme tahminleri Temmuz 2013 "World Economic Outlook Update" çalışmasındaki öngörüler ile karşılaştırıldığında 2013 yılı için gelişmiş ekonomilerde değişiklik olmaz iken gelişmekte olan ekonomiler için Eylül ayında şiddetlenen ABD borç tavanı krizi riskine paralel büyüme oranları yarım puan aşağı yönlü revize edilmiştir. 2014 yılı tahminleri için ise gelişmiş ülke büyüme oranları sadece 0,1 puan gelişmekte olan ülkeler büyümesi ise 0,3 puan aşağı yönlü revize edilmiştir.

2011 yılında dünya ekonomisinde yaşanan %3,9'luk büyümede, Gelişen Asya %7,8 ile başrolü alırken bu bölgenin itici gücü olan Çin olağanüstü bir performansla %9,3 oranında büyüme kaydetmiştir. Diğer büyük ekonomi olan Hindistan ise %6,3 oranı ile hem bölge hem de dünya ekonomisine olumlu katkı sağlamıştır. Aynı dönemde Brezilya ekonomisi ise gelişmekte olan ülkelere nazaran düşük bir büyüme göstermiştir. Oldukça benzer bir fotoğraf 2012 içinde geçerli olmakla beraber Ortadoğu ve Kuzey Afrika haricinde tüm gelişmekte olan ülke grupları 2011 yılına nazaran daha düşük bir büyüme sergilemişlerdir.

Diğer taraftan gelişmiş ülke grubunda ana aktörler olan ABD ve Euro Bölgesi 2011 yılında sırayla %1,8 ve %1,5 oranında büyürken, Japon ekonomisi 0,6 oranında daralmıştır. 2012 yılında ise ABD ve Japonya büyüme hızları kayda değer şekilde artırırken Euro bölgesi Alman ekonomisinin soğuması ve Fransa büyümesinin nötr kalması sonucu 0,6 oranında daralmıştır.

Aşağı yönlü risklerin kuvvetlendiği 2013 yılına yönelik tahminlerde ise Euro bölgesinin negatif büyümeden kurtulamayacağı ancak 2014 yılı için ise %1 oranında sınırlı bir büyüme gösterebileceği tahmin edilmektedir. 2013 ve 2014 büyüme tahminlerinde ABD için %1,6 ve %2,6 oranlı dünya ekonomisini destekleyici büyüme öngörülürken Japonya için 2013'deki %2'lik tahmin 2014 için ise %1,2'ye düşürülmüştür.

Gelişmekte olan ülke performanslarının 2013 ve 2014 projeksiyonlarına bakıldığında Çin ekonomisinin %7'nin

üzerinde tutunacağı ve Hindistan'ın %3,8 ve %5,1 büyüyeceği beklenmektedir. Rusya'nın 2013 yılı performansı %1,5 ile düşük oranlı 2014 yılı ise %3 ile daha olumlu beklenirken Brezilya'nın görünümü her iki yıl için %2,5 olarak tahmin edilmektedir.

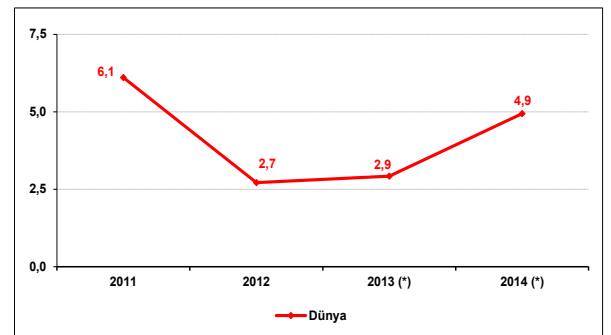
Gelişmekte olan ülkeler grubunun bir üyesi olan Türkiye ise 2010 ve 2011 yıllarında %9,2 ve %8,8 ile oldukça yüksek oranda büyüme kaydetmiş ancak sürdürülemez boyutlara gelen cari açık nedeniyle otoritelerce alınan soğutucu tedbirler sayesinde 2012 yılında ekonomi %2,2 ile potansiyelinin oldukça altında kalmıştır. Türkiye büyümesi için 2013 yılına yönelik olarak IMF tahmini %3,8 iken Orta Vadeli Program (2014-2016)'da %3,6 olarak belirtilmiştir. 2014 yılına yönelik olarak ise program öngörüsü %4,0 iken IMF beklentisi bunun yarım puan altında kalmıştır.

Her iki çalışmanın 2013 ve 2014 yıllarına yönelik tahminleri baz alındığında büyümenin hem ülke potansiyelinin hem de gelişmekte olan ülkeler ortalamasının altında beklendiği önem arz etmektedir.

Mal ve Hizmet Ticaret Hacmi

Dünya genelinde ekonomik entegrasyonun öncü göstergesi olan dünya mal ve hizmet ticaret hacmi 2010 yılındaki küresel toparlanmadan sonra takip eden yılda %6,1'lik bir artışla pozitif görünümünü korumuş ancak 2012 yılında küresel ekonomideki yeniden dengeleme karşısında %2,7'lik sınırlı bir büyüme göstermiştir.

Dünya Mal ve Hizmet Ticaret Hacmi (%)

Kaynak: IMF, World Economic Outlook, Ekim 2013
(*) Tahmin

2013 yılına yönelik dünya mal ve hizmet hacmi yıllık büyüme beklentisi %2,9'la tatminkar olmaktan uzak bir görünüm çizerken takip eden yıla ait beklenti ise %4,9 ile görece olumlu bir canlanmayı işaret etmektedir.

Ülke grupları bazında ihracat performansları değerlendirildiğinde gelişim ülkelerde 2011 ve 2012 yıllarına ait gerçekleştirmeler %5,7 ve %2,0 olurken 2013 ve 2014 yıllarına ait beklentiler yukarı yönlü toparlanmayla %2,7 ve %4,7'i göstermektedir. Bu tahmin dönemlerinde ihracatın diğer gelişmiş ekonomilerde Euro Bölgesi'nde daha ivmeli artış göstermesi beklenmektedir. Gelişmekte olan ekonomilerde ise gerçekleştirme değerleri 2011'de %6,8'den 2012'de %4,2'ye gerilerken tahmin değerleri ise 2013 yılında aşağı yönlü olarak %3,5'e yönelirken 2014 yılında ise kuvvetli bir sıçramayla %5,8'leri göstermektedir. Bu grubun temel itici gücü olan Gelişen Asya'da ise 2013 yılına yönelik beklenti bir önceki yıla göre artarak %5,7'ye çıkarken 2014 yılı beklentisi ise %7,0 ile olumlu bir işaret vermektedir. Aynı dönemlere ait tahminlere yönelik olarak Orta ve Doğu Avrupa ile Latin Amerika ve Karayipler'de bir önceki yıla göre ihracatta ılımlı bir toparlanma beklenmektedir.

İthalat tarafında ise gelişmiş ekonomilerin 2011 yılında %4,7'lik yıllık büyümesi, 2012 yılında sadece %1 ile devam etmiştir. 2013 tahminlerinde ise sınırlı büyüme sürerken 2014'te %4,0'lık iyimser bir artış öngörülmektedir. Daha yüksek oranlarda olmak suretiyle benzer bir fotoğraf geliştirmekte olan ekonomiler için de geçerlidir. İhracatta da olduğu gibi Gelişen Asya'nın 2013 ve 2014 yıllarına yönelik ithalat artış beklentileri %6,1 ve %6,9 diğer alt gruplara göre dikkat çekmektedir. Buna ek olarak Ortadoğu ve Kuzey Afrika'ya ait tahminlerin %6,4 olması bu bölgelere yönelik ihracat yönelimi açısından önem arz etmektedir. Orta ve Doğu Avrupa için ithalat büyümeleri ise 2012 yılındaki durağanlığından 2013 ve 2014 yılları için sırayla %3,9 ve %4,6 olarak tahmin edilmektedir. BDT'da ise 2011 ve 2012 yıllarındaki %16,6 ve %10,4'lük yüksek artışlardan sonra 2013 yılına yönelik %1,5 sınırlı büyüme dikkat çekicidir. Aynı bölgenin 2014 yılı ithalat artışı ise %5,7 olarak tahmin edilmektedir.

Mal ve Hizmet Ticaret Hacmi (%)

	2011	2012	2013 (*)	2014 (*)
Dünya	6,1	2,7	2,9	4,9
İhracat				
Gelişmiş Ülkeler	5,7	2,0	2,7	4,7
Euro Bölgesi	6,3	2,3	2,0	4,5
Diğer Gelişmiş Ülkeler	5,9	1,5	3,9	5,5
Gelişmekte Olan Ülkeler	6,8	4,2	3,5	5,8
Orta ve Doğu Avrupa	8,2	4,9	4,5	5,3
BDT	9,0	4,4	1,5	3,4
Gelişen Asya	8,0	4,1	5,7	7,0
Latin Amerika ve Karayipler	5,8	1,7	2,2	4,9
Ortadoğu ve Kuzey Afrika	3,0	6,7	0,0	4,9
İthalat				
Gelişmiş Ülkeler	4,7	1,0	1,5	4,0
Euro Bölgesi	4,4	-1,2	0,4	3,9
Diğer Gelişmiş Ülkeler	5,9	1,6	3,4	5,3
Gelişmekte Olan Ülkeler	8,8	5,5	5,0	5,9
Orta ve Doğu Avrupa	8,3	0,1	3,9	4,6
BDT	16,6	10,4	1,5	5,7
Gelişen Asya	9,2	5,5	6,1	6,9
Latin Amerika ve Karayipler	10,6	3,2	2,9	3,7
Ortadoğu ve Kuzey Afrika	1,2	9,7	6,4	6,4

Kaynak: IMF, World Economic Outlook, Ekim 2013

(*) Tahmin

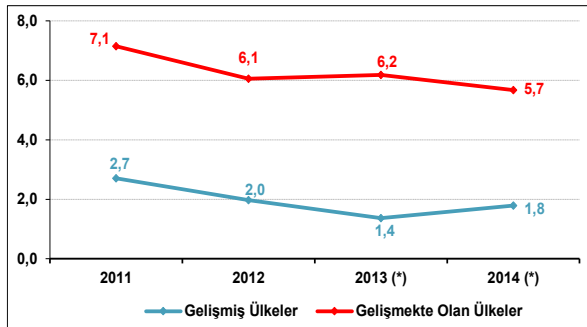
Türkiye'de ise 2011'de ihracat %18,5 oranında, ithalat ise %29,8 oranında büyürken, 2012 yılında ihracat %13,0 artış göstermiş ancak ithalat %1,8 daralma göstermiştir. Toplam ticaret hacmi ise aynı dönemlerde sırayla %25,5 ve %3,5 büyüme kaydetmiştir. Son tahminler ışığında hazırlanan Orta Vadeli Program'da (2014-2016) ise 2013 yılına yönelik ihracat artışı ekonomik aktivitedeki yavaşlamaya paralel sadece %0,7 olurken ithalat büyümesi %6,3 olmuştur. 2014 yılına yönelik olarak ise ihracatta %8,5 büyüme beklenirken bu oran ithalat için %4,2 tahmin edilmiştir. Aynı dönemlere ait dış ticaret hacim artışları ise sırayla %4,1 ve %5,8 olarak hesaplanmaktadır. Temel beklenti ve hedefin 2012 yılında yakalanan pozitif görünümlü net ihracat performansının 2013 yılının aksine 2014 yılında tekrar yakalanmasıdır.

Enflasyon

Küresel krizin 2009 yılı genelinde dünya ekonomisinde yarattığı şiddetli daralma fiyatlar genel düzeyinde de aşağı yönlü baskı yaratmıştır. Dünya genelinde ani şekilde soğuyan talebe paralel yükselen işsizlik oranları beraberinde dezenflasyonist bir görünüm getirmiştir. Ekonomik toparlanma yılı olan 2010'da ise özellikle gelişmiş ülke tüketici fiyat seviyelerinde yukarı yönlü bir hareket gözlenmiştir. Bu durum krizden çıkış sürecinde batının büyük ekonomilerince alınan eşi görülmemiş genişletici para politikaları ile açıklanabilirken enjekte edilen likiditenin kısa zaman içinde başta gelişmekte olan ülkeler olmak üzere finansman açığı olan diğer ekonomilerce absorbe edilmesi enflasyon görünümünün bu ülkelerde daha büyük bir oranda bozulmasına sebebiyet vermiştir.

Bu bağlamda 2011 yılında gelişmiş ekonomilerde %2,7 olan tüketici fiyatları yıllık ortalama artışı, gelişmekte olan ülkelerde %7,1 olarak gerçekleşirken 2012 yılında ise sırayla %2,0 ve %6,1 olmuştur. Bu durum, 2012 yılında genel ekonomik toparlanmadaki bozulmalar ve riskler neticesinde enflasyonun dünya genelinde düşüşü olarak görülmektedir. 2013 yılına ait öngörülerde ise gelişmiş ülkelerdeki tüketici fiyatlarının ortalama değişim aşağı yönlü trendini bozmayarak %1,4 olurken gelişmekte olan ülkelerde ise bu oranın bir önceki yıla göre önemli bir değişim göstermeden %6,2 olduğu görülmektedir. Bir sonraki yıla dönük tahminlerde ise ortalama tüketici fiyat artışlarının gelişmiş ülkelerde yukarı, gelişmekte olanlarda ise aşağı yönlü olduğu beklenmektedir.

Tüketici Fiyatları (Yıllık Ortalama) (%)

Kaynak: IMF, World Economic Outlook, Ekim 2013

(*) Tahmin

Türkiye'de ise yılsonu itibarıyla artışlara bakıldığında, 2011 yılında %10,5 ile tekrar çift haneli rakamlara yükselen enflasyon oranının, 2012 yılında ekonomideki yavaşlama doğrultusunda %6,2'ye gerilediği görülmektedir. Orta Vadeli Program (2014-2016)'da öngörülen oranlar ise 2013 yılı için %6,8 ve 2014 yılı için ise %5,3'tür. Güncel veriler ışığında ise Eylül 2013 itibarıyla yıllık tüketici fiyatları artışının %7,9 olduğu ve ekonomik büyümeden taviz verilmeden 2014 yılına ait hedeflenen tüketici enflasyonuna ulaşılmasında zorluk yaşanacağı görülmektedir.

Tüketici Fiyatları (Yıllık Ortalama) (%)

	2011	2012	2013 (*)	2014 (*)
Gelişmiş Ülkeler	2,7	2,0	1,4	1,8
ABD	3,1	2,1	1,4	1,5
Euro Bölgesi	2,7	2,5	1,5	1,5
Almanya	2,5	2,1	1,6	1,8
Fransa	2,3	2,2	1,0	1,5
İtalya	2,9	3,3	1,6	1,3
İspanya	3,1	2,4	1,8	1,5
Japonya	-0,3	0,0	0,0	2,9
İngiltere	4,5	2,8	2,7	2,3
Kanada	2,9	1,5	1,1	1,6
Diğer Gelişmiş Ülkeler	3,1	2,0	1,5	2,1
Gelişmekte Olan Ülkeler	7,1	6,1	6,2	5,7
Orta ve Doğu Avrupa	5,3	5,8	4,1	3,5
BDT	10,1	6,5	6,5	5,9
Rusya	8,4	5,1	6,7	5,7
Gelişen Asya	6,3	4,7	5,0	4,7
Çin	5,4	2,7	2,7	3,0
Hindistan	8,4	10,4	10,9	8,9
Latin Amerika ve Karayipler	6,6	5,9	6,7	6,5
Brezilya	6,6	5,4	6,3	5,8
Meksika	3,4	4,1	3,6	3,0
Ortadoğu ve Kuzey Afrika	9,2	10,8	12,3	10,3
Türkiye	6,5	8,9	-	-
Türkiye (Yıl sonu itibarıyla)	10,5	6,2	6,8	5,3

Kaynak: IMF, World Economic Outlook, Ekim 2013

(*) Tahmin

Not: Türkiye ile ilgili veriler, 2011 ve 2012 yılları için TÜİK Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE) İstatistiklerinden, 2013 ve 2014 yılları için Orta Vadeli Program (2014-2016)'dan alınmıştır.

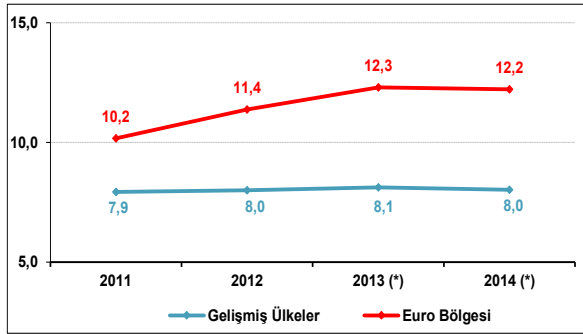
İşsizlik

Global ekonomideki dengeleme sürecinde gözlenen sınırlı ekonomik büyüme istihdam ve işsizlik üzerinde baskı unsuru olarak toplum refahını olumsuz yönde etkilemeye devam etmektedir.

Küresel ekonominin dinamosu olan gelişmiş ülkelerde işsizlik seviyesi 2011 yılında %7,9 ve takip eden yılda ise %8 gibi oldukça olumsuz bir seyir izlemiştir. Bu ekonomilerde süre gelen istihdam yaratamama sorununun da takip eden iki yıl boyunca benzer seviyelerde devam edeceği beklenmektedir.

İşsizlik konusunda en kötümser görünümü çift haneli oranlarla Euro bölgesi vermekte olup bölge içinde ise oranların güney ülkelerinde daha yüksek olduğu gözlemlenmektedir. Bu sorun İspanya'da kalıcı bir hal alırken, İtalya'da ileriye dönük yüksek oranlı bozulmalar dikkat çekmektedir. Bunun yanı sıra bölgenin yegane itici gücü Almanya'da ise ekonomik toparlamanın olumlu emarelerinin olduğu görülürken diğer önemli ekonomi olan Fransa'da ise iki haneli işsizlik oranı tahminler dahilinde yukarı yönlü bozulmalar içermektedir. İngiltere'de ise oldukça sınırlı bir iyileşme görülmektedir.

İşsizlik Oranı (%)

Kaynak: IMF, World Economic Outlook, Ekim 2013

(*) Tahmin

ABD'de ise 2013 ve 2014 yıllarına ait öngörülere yönelik aşağı yönlü olumlu gelişmeler dikkat çekerken işsizliğin Japonya'nın ajandasında sorun teşkil etmediği anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan küresel ekonominin doğudaki dinamosu olan Çin'de yüksek büyüme eşliğinde oldukça düşük ve istikrarlı bir işsizlik seyri hakim iken Rusya'da 2013 ve

2014 yılına ait beklentilerde %5,7'lik bir işsizlik oranıyla ılımlı bir iyileşme söz konusudur. Brezilya'da ise oran 2012'de %5,5 iken tahmin dönemleri için sırayla %5,8 ve %6,0 değerlerini alarak ekonomi üzerindeki hassasiyetleri göstermiştir. 2011 ve 2012 yıllarında %5,2 ve %5,0 işsizlik oranına sahip olan Meksika için 2013 ve 2014 yıllarında da aşağı yönlü olumlu trendin %4,8 ve %4,5 olarak devam edeceği beklenmektedir.

Türkiye'de ise işsizlik oranları Euro bölgesinin altında olmasına karşın kendi ölçeğinde oldukça yüksek ve kalıcı bir görünümde. 2013 ve 2014 yıllarına ait tahminler dahilinde %9,5 ve %9,4 oranlarında seyreden Türkiye'nin, işsizliği etkin bir şekilde aşağı çekebilecek bir ekonomik büyümeden yoksunluğuna karşın işgücü piyasasına yönelik reformlar ile istihdam yaratıcı politikaları devreye sokması bir çıkış stratejisi olarak belirmektedir.

İşsizlik Oranı (%)

	2011	2012	2013 (*)	2014 (*)
Gelişmiş Ülkeler	7,9	8,0	8,1	8,0
ABD	8,9	8,1	7,6	7,4
Euro Bölgesi	10,2	11,4	12,3	12,2
Almanya	6,0	5,5	5,6	5,5
Fransa	9,6	10,3	11,0	11,1
İtalya	8,4	10,7	12,5	12,4
İspanya	21,7	25,0	26,9	26,7
Japonya	4,6	4,4	4,2	4,3
İngiltere	8,0	8,0	7,7	7,5
Kanada	7,5	7,3	7,1	7,1
Gelişmekte Olan Ülkeler	-	-	-	-
Rusya	6,5	6,0	5,7	5,7
Çin	4,1	4,1	4,1	4,1
Hindistan	-	-	-	-
Brezilya	6,0	5,5	5,8	6,0
Meksika	5,2	5,0	4,8	4,5
Türkiye	9,8	9,2	9,5	9,4

Kaynak: IMF, World Economic Outlook, Ekim 2013

(*) Tahmin

Not: Türkiye ile ilgili veriler, 2011 ve 2012 yılları için TÜİK Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından, 2013 ve 2014 yılları için Orta Vadeli Program (2014-2016)'dan alınmıştır.

**İSTANBUL
SANAYİ ODASI**

Meşrutiyet Caddesi No: 62 Tepebaşı 34430 İstanbul

Tel: 0(212) 252 29 00 Faks: 0(212) 249 50 84 www.iso.org.tr